

Asia: VN/23585/2023

Lausuntopyyntö yleisen tietosuoja-asetuksen toimivuudesta ja sen soveltamiseen liittyvistä kokemuksista

Lausunnonantajan lausunto

Mitkä ovat olleet yleisen tietosuoja-asetuksen soveltamiseen liittyvät merkittävimmät hyödyt ja haasteet?

Työttömyyskassojen Yhteisjärjestö kiittää mahdollisuudesta antaa lausuntonsa.

Tietosuojalainsäädäntö ei ole olennaisesti muuttanut työttömyyskassojen toimintatapoja. Muu toimintaa tai käsittelyä koskeva sääntely on jo ennestään ollut vastaavaa tai vastaavan kaltaista. Uutena asiana tietosuoja-asetus toi muun muassa jäsenelle oikeuden tarkastaa häntä koskevat kassalla olevat tiedot ja tehdä tietyin edellytyksin tietojen poistopyynnöt. Lisäksi uusia vaatimuksia ovat olleet vaikutustenarvioinnit silloin, kun uutta teknologiaa otetaan käyttöön henkilötietojen käsittelyssä tai tietojen käsittelyä koskevat sopimukset eri osapuolten välillä. Nämä ovat olleet hyviä ja täsmentäviä uudistuksia. Toisaalta tietosuoja-asetus on tuonut myös paljon lisävaatimuksia muun muassa dokumentaatioille. Näillä on ollut jossain määrin työmäärää ja hallintokuluja kasvattava vaikutus.

Hyvää on ollut velvoite valita organisaatiolle tietosuojavastaava. Se on selkeyttänyt tietosuojalainsäädännön soveltamista ja varmistanut sen, että organisaatiolla on käytettävissään apua tulkinnanvaraisiin tilanteisiin.

Tietosuojalainsäädännön myötä tietosuoja on tullut näkyvämmäksi ja tietosuoja-asioita myös koulutetaan säännöllisesti henkilökunnalle. Tätä voidaan pitää pelkästään hyvänä asiana.

Haasteena tietosuojalainsäädännön soveltamisessa on nähty monien eri lainsäädäntöjen yhteensovittaminen. Esimerkiksi tietojen poistamisessa on huomioitava niin sanotusta substanssilainsäädännöstä tulevat lakisääteistä säilytysaikaa koskevat vaatimukset. Tämä konkretisoituu muun muassa työttömyyskassan jäsenen tietojen poistopyyntöjen yhteydessä. Työttömyyskassan jäsenen on voinut olla esimerkiksi hankala ymmärtää asiaa, kun tietojen säilytysperuste lakisääteisen tehtävän hoitamiseksi on ollut ristiriidassa tietosuoja-asetuksessa todetun tietojen poistamista koskevan oikeuden kanssa.

Haasteena on käytännössä toisinaan nähty myös se, että joudutaan jatkuvasti pohtimaan, mitä kaikkea työttömyyskassan jäsenen toimittamaa tietoa säilytetään tai poistetaan, mihin tietoon on olemassa käsittelyperuste ja missä tapauksessa.

Onko tietosuojalaki koettu yleisesti toimivaksi? Minkälaisia haasteita sen soveltamisessa on ilmennyt?

-

Onko yleisen tietosuoja-asetuksen mahdollistamaa sääntelyliikkumavaraa käytetty EU:ssa ja Suomessa tarkoituksenmukaisella tavalla? Jos ei, miten ja minkälaisia tilanteita varten tietosuoja-asetuksen sääntelyliikkumavaraa tulisi käyttää eri tavoin kuin on tehty?

-

Millä toimialoilla yleistä tietosuoja-asetusta on pantu täytäntöön tehokkaasti ja onnistuneesti huomioiden asetukselle asetetut tavoitteet edistää rekisteröityjen oikeuksien ja vapauksien toteutumista sekä edistää tiedon vapaata liikkuvuutta EU-alueella?

-

Minkälaisia haasteita on ilmennyt yleisen tietosuoja-asetuksen ja kansallisen lainsäädännön tai muun EU-lainsäädännön yhteensovittamisessa eri soveltamistilanteissa?

-

Onko eri jäsenvaltioiden tietosuojalainsäädäntöjen eroavaisuuksiin ja täytäntöönpanoon liittyen tunnistettu haasteita? Jos on, minkälaisia haasteita?

-

Ovatko Euroopan tietosuojaneuvoston antamat ohjeet auttaneet käytännön soveltamistilanteisiin liittyvien ratkaisujen tekemisessä? Mitä yleisen tietosuoja-asetuksen tulkintaa koskevia ohjeita vielä tarvittaisiin?

-

Onko edustamanne organisaatio ollut mukana laatimassa yleisen tietosuoja-asetuksen 40 artiklan mukaisia käytännesääntöjä tai harkinnut niiden laatimista? Mitkä ovat käytännesääntöjen laatimiseen liittyviä merkittävimpiä hyötyjä ja haasteita?

-

Onko yleisen tietosuoja-asetuksen täytäntöönpanoon liittyvä seuraamusjärjestelmä Suomessa tehokas ja tarkoituksenmukainen? Mitä merkittävimpiä hyötyjä ja haasteita seuraamusjärjestelmään liittyy?

-

Ovatko yleisen tietosuoja-asetuksen kansainväliset tiedonsiirtomekanismit toimivia vai tulisiko niitä kehittää edelleen ja miten niitä tulisi kehittää edelleen? Mitkä ovat olleet kansainvälisiin tiedonsiirtoihin liittyvät merkittävimmät hyödyt ja haasteet?

-

Onko yleisen tietosuoja-asetuksen ns. laajennettu alueellinen soveltamisala, joka kattaa myös EU:n markkinoilla toimivien kolmansien maiden toimijoiden suorittaman henkilötietojen käsittelyn, toiminut

tarkoituksenmukaisella tavalla? Olisiko yleisen tietosuoja-asetuksen täytäntöönpanoon liittyvää yhteistyötä kolmansien maiden kanssa tarpeen kehittää ja miten?

-

Kommentit yleisen tietosuoja-asetuksen I lukuun – Yleiset säännökset

-

Kommentit yleisen tietosuoja-asetuksen II lukuun – Periaatteet

-

Kommentit yleisen tietosuoja-asetuksen III lukuun – Rekisteröidyn oikeudet

-

Kommentit yleisen tietosuoja-asetuksen IV lukuun – Rekisterinpitäjä ja henkilötietojen käsittelijä

-

Kommentit yleisen tietosuoja-asetuksen V lukuun – Henkilötietojen siirrot kolmansiin maihin tai kansainvälisille järjestöille

-

Kommentit yleisen tietosuoja-asetuksen IV lukuun – Riippumattomat valvontaviranomaiset

-

Kommentit yleisen tietosuoja-asetuksen VII lukuun – Yhteistyö ja yhdenmukaisuus

-

Kommentit yleisen tietosuoja-asetuksen VIII lukuun – Oikeussuojakeinot, vastuu ja seuraamukset

-

Kommentit yleisen tietosuoja-asetuksen IX lukuun – Tietojenkäsittelyyn liittyviä erityistilanteita koskevat säännökset

-

Villman Aki
Työttömyyskassojen Yhteisjärjestö ry